

Jaarrekening 2016

Stichting Zorgbalans

Haarlem

INHOUDSOPGAVE

Pagina

5.1	Jaarrekening 2016	
5.1.1	Geconsolideerde balans per 31 december 2016	3
5.1.2	Geconsolideerde resultatenrekening over 2016	4
5.1.3	Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2016	5
5.1.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	6
5.1.5	Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2016	16
5.1.6	Mutatieoverzicht materiële vaste activa/(financiële vaste activa)	23
5.1.7	Specificatie ultimo boekjaar onderhanden projecten	26
5.1.8	Overzicht langlopende schulden ultimo 2016	27
5.1.9	Toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening over 2016	28
5.1.10	Enkelvoudige balans per 31 december 2016	36
5.1.11	Enkelvoudige resultatenrekening over 2016	37
5.1.12	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	38
5.1.13	Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2016	39
5.1.14	Mutatieoverzicht materiële vaste activa/(financiële vaste activa)	47
5.1.15	Specificatie ultimo boekjaar onderhanden projecten	50
5.1.16	Overzicht langlopende schulden ultimo 2016	51
5.1.17	Toelichting op de enkelvoudige resultatenrekening over 2016	52
5.1.18	Ondertekening door bestuurders en toezichthouders	55
5.2	Overige gegevens	
5.2.1	Vaststelling en goedkeuring jaarrekening	56
5.2.2	Statutaire regeling resultaatbestemming	56
5.2.3	Resultaatbestemming	56
5.2.4	Gebeurtenissen na balansdatum	56
5.2.5	Controleverklaring	57

5.1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

5.1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

5.1.1 GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2016
(na resultaatbestemming)

	Ref.	31-dec-16 €	31-dec-15 €
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	58.169.654	58.883.796
Financiële vaste activa	2	1.316.779	872.030
Totaal vaste activa		<u>59.486.433</u>	<u>59.755.826</u>
Vlottende activa			
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's	3	818.734	658.563
Vorderingen uit hoofde van bekostiging	4	724.035	2.109.969
Vorderingen en overlopende activa	5	15.566.668	11.143.228
Liquide middelen	6	29.130.135	22.602.741
Totaal vlottende activa		<u>46.239.572</u>	<u>36.514.501</u>
Totaal activa		<u><u>105.726.005</u></u>	<u><u>96.270.327</u></u>
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Kapitaal	7	661.207	661.207
Bestemmingsfonds		27.629.479	27.092.679
Algemene reserve		3.192.257	1.846.037
Totaal eigen vermogen		<u>31.482.943</u>	<u>29.599.923</u>
Voorzieningen	8	5.727.255	2.705.716
Langlopende schulden	9	40.523.178	42.000.694
Kortlopende schulden	10		
Kortlopende schulden en overlopende passiva		27.992.629	21.963.994
Totaal passiva		<u><u>105.726.005</u></u>	<u><u>96.270.327</u></u>

5.1.2 GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2016

	Ref.	2016 €	2015 €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	11	137.317.699	132.714.447
Subsidies (exclusief WMO en Jeugdzorg)	12	5.872.916	4.689.280
Overige bedrijfsopbrengsten	13	7.440.772	5.169.853
Som der bedrijfsopbrengsten		150.631.387	142.573.580
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	15	107.291.578	103.221.737
Afschrijvingen op materiële vaste activa	16	6.293.613	6.964.243
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	17	0	306.830
Overige bedrijfskosten	18	32.555.918	28.642.251
Som der bedrijfslasten		146.141.109	139.135.061
BEDRIJFSRESULTAAT		4.490.278	3.438.519
Financiële baten en lasten	19	-2.219.892	-2.050.147
RESULTAAT BOEKJAAR VOOR BELASTINGEN		2.270.386	1.388.372
Vennootschapsbelasting		387.366	430.169
RESULTAAT BOEKJAAR NA BELASTINGEN		1.883.020	958.203
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		2016 €	2015 €
Toevoeging/(onttrekking):			
Toevoeging Bestemmingsfonds		536.800	639.843
Toevoeging Algemene reserve		1.346.220	318.360
		1.883.020	958.203

5.1.3 GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT

	Ref	2016	2015
		€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Bedrijfsresultaat		4.490.278	3.438.519
Aanpassingen voor:			
- afschrijvingen (excl. afs. Lease)	1	5.663.892	6.325.260
- mutaties voorzieningen	7	<u>3.021.539</u>	<u>-1.326.570</u>
		8.685.431	4.998.690
Veranderingen in vlottende middelen:			
- voorraden		0	0
- vorderingen	5	-4.423.434	-4.886.992
- onderhanden werk DBC's		-160.171	200.884
- vorderingen/schulden uit hoofde van financieringstekort respectievelijk -overschot	4	1.385.934	2.081.545
- kortlopende schulden (excl. schulden aan kredietinstellingen)	10	<u>6.012.850</u>	<u>96.791</u>
		2.815.179	-2.507.772
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		<u>15.990.888</u>	<u>5.929.437</u>
Ontvangen interest		50.062	118.570
Betaalde interest		-2.076.254	-2.168.234
Betaalde Winstbelasting		<u>-387.366</u>	<u>-430.169</u>
		-2.413.558	-2.479.833
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		13.577.330	3.449.604
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Investerings materiële vaste activa	1	-5.902.195	-8.193.754
Desinvesteringen materiële vaste activa	1	322.726	1.013.851
Bijzondere waardeverminderingen	1	0	306.830
Mutaties ten gevolge van financial lease		347.852	372.068
Mutaties in financiële vaste activa	2	<u>-638.449</u>	<u>-389.997</u>
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-5.870.066	-6.891.002
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Nieuw opgenomen leningen	9	0	5.000.000
Aflossing langlopende schulden	9	<u>-1.179.869</u>	<u>-1.364.686</u>
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		-1.179.869	3.635.314
Mutatie geldmiddelen		<u>6.527.394</u>	<u>193.915</u>
Mutatie geldmiddelen			
Stand liquide middelen per 1 januari		22.602.741	22.408.826
Stand liquide middelen per 31 december		<u>29.130.135</u>	<u>22.602.741</u>
Mutatie		<u>6.527.394</u>	<u>193.915</u>

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.1 Algemeen

Adres en vestigingsplaats

Stichting Zorgbalans
Schipholpoort 100
2034 MC Haarlem

Activiteiten

Het optreden als bestuurder. Het bieden van zorg, verpleging, medische- en paramedische behandeling, reactivering, dienstverlening, huisvesting en op welzijn gerichte activiteiten aan ouderen, chronisch zieken, gehandicapten en anderen ongeacht hun geloof, ras, levensbeschouwing of politieke overtuiging, alsmede het op basis van uitleen ter beschikking stellen van middelen en materialen aan hulpbehoevenden en voorts alles wat daarmee te doen houdt. Het bevorderen van een doelgerichte samenwerking tussen en het doelmatig besturen van de bij de stichting aangesloten of nog aan te sluiten stichting/instelling met het perspectief een optimale samenwerking.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZI en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Tevens zijn de beleidsregels voor de WNT, Wet Normering bezoldiging Topinkomens Publieke en Semi-publieke sector van toepassing.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Uit de Meerjarenbegroting van Zorgbalans en daarmee doorgerekende scenario's blijkt dat de continuïteitsveronderstelling gerechtvaardigd is. De in het met de huisbankier ABN-Amro afgesloten convenant opgenomen ratio's worden in 2017 gehaald en voor 2018 haalbaar geacht.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar. De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie, en vereisen een aantal schattingen en veronderstellingen: waardering van vaste activa, inbaarheid van vorderingen, waardering OHW DBC's, voorzieningen, reserveringen en inschatting van omzetnuanceringen.

Consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van Zorgbalans zijn de financiële gegevens van Flexicura BV verwerkt, aangezien Flexicura BV tot de groep behoort. De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling van Zorgbalans. Zorgbalans heeft de aandelen van JGZ BV in 2016 verkocht.

De volgende rechtspersonen zijn niet in de consolidatie betrokken aangezien hier geen sprake is van overwegende zeggenschap en centrale leiding:

- Martha Flora Haarlem BV (40%) te Amsterdam
- Huize Zocher BV (50% Flexicura BV) te Haarlem

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Het aandeel Flexicura BV betreft een in 1999 verkregen 45%-belang, in 2004 uitgebreid tot een 95%-belang en vanaf 2006 een 100%-belang. Deze vennootschap houdt zich bezig met arbeidsbemiddeling ten behoeve van uitleen van personeel en het leveren van diensten op het gebied van zorg. Op basis van zeggenschap is Flexicura BV in de balans en resultatenrekening van Stichting Zorgbalans integraal geconsolideerd. Het aandeel JGZ Kennemerland BV betreft een in 2006 verkregen 49%-belang. De aandelen van JGV BV zijn op 31 december 2016 verkocht. In de vennootschap Martha Flora Haarlem BV heeft Zorgbalans in 2015 een aandeel verkregen van 40%. Deze vennootschappen zijn in de balans en resultatenrekening niet geconsolideerd, alleen het aandeel in de deelneming en het resultaat van de deelneming zijn verwerkt. Acquisities en desinvesteringen van groepsmaatschappijen

Vanaf de overnamedatum worden de resultaten en de identificeerbare activa en passiva van de overgenomen vennootschap opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening. De overnamedatum is het moment dat overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend op de desbetreffende vennootschap.

De verkrijgingsprijs bestaat uit het geldbedrag of het equivalent hiervan dat is overeengekomen voor de verkrijging van de overgenomen onderneming vermeerderd met eventuele direct toerekenbare kosten. Indien de verkrijgingsprijs hoger is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva wordt het meerdere als goodwill geactiveerd onder de immateriële vaste activa. Indien de verkrijgingsprijs lager is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva, dan wordt het verschil (negatieve goodwill) als overlopende passiefpost opgenomen.

De maatschappijen die in de consolidatie betrokken zijn, blijven in de consolidatie opgenomen tot het moment dat zij worden verkocht; deconsolidatie vindt plaats op het moment dat de beslissende zeggenschap wordt overgedragen.

Verbonden rechtspersonen

Alle groepsmaatschappijen, zoals opgenomen in de paragraaf consolidatie, evenals de deelnemingen toegelicht onder de toelichting op de financiële vaste activa worden aangemerkt als verbonden partij.

De transacties met verbonden partijen zijn aangegaan onder normale marktvoorwaarden. De volgende transacties met verbonden partijen hebben onder normale marktvoorwaarden plaatsgevonden:

Het inlenen van personeel en zaken met betrekking tot huur en ondersteunende diensten.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar Stichting Zotrgrbalans zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans, als een transactie met betrekking tot het actief of de verplichting niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen als een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. Verder wordt een actief of een verplichting niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip dat niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat ook de functionele valuta is van Stichting Zorgbalans.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire jaarlijkse afschrijvingen.

Voor die vaste activa waarvoor binnen de bekostigingssystematiek of de verkregen subsidie substitutievrijheid bestaat, zijn de afschrijvingstermijnen gebaseerd op de economische levensduur.

Een vast actief dat wordt verkocht, wordt gewaardeerd tegen actuele waarde. De actuele waarde wordt bepaald aan de hand van de verwachte verkoopprijs, onder aftrek van de geschatte kosten die rechtstreeks kunnen worden toegekend aan de verkoop en nodig zijn om de verkoop te realiseren.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Bijzondere waardeverminderingen

Zorgbalans beschikt over vastgoed waar zorg wordt verleend waarop aanspraak bestaat involge de WLZ. Voor dit vastgoed zijn in 2012 de bekostigingsregels aangepast. Volledige nacalculatie van kapitaallasten van goedgekeurde investeringen is vervangen door prestatiebekostiging. Hierbij geldt een overgangperiode in de jaren 2012-2018 waarin deze overgang gefaseerd wordt doorgevoerd. Als gevolg van deze wijziging in de bekostiging, in samenhang met de hervorming van de langdurige zorg kan er sprake zijn van een mogelijke duurzame waardevermindering. Als gevolg hiervan dient Zorgbalans overeenkomstig RJ 121 ieder jaar te toetsen of de boekwaarde nog kan worden gerealiseerd uit de toekomstige opbrengsten.

Zorgbalans heeft de contante waarde van de toekomstige kasstromen van dit zorgvastgoed benaderd op het niveau van de kasstroomgenererende eenheden, en vergeleken met de boekwaarde van dit vastgoed en de overige met de bedrijfsvoering samenhangende activa per 31 december 2016.

Belangrijke veronderstellingen die zijn gehanteerd bij de benadering van de contante waarde van de kasstromen zijn:

- Een resterende levensduur aansluitend bij de verwachte exploitatietermijn van bijna 25 jaar, wat tot een totale levensduur van het vastgoed leidt van gemiddeld 50 jaar;
- Boekwaarde einde levensduur indien van toepassing;
- Een gemiddelde bezettingsgraad van 98%;
- Groei en samenstelling cliëntenpopulatie op basis van de populatie 2017 begroting;
- Uit de meerjarenbegroting afgeleide kasstromen voor de jaren 2017 tot en met 2022, en genormaliseerde trendmatige kasstromen vanaf 2022 tot aan einde levensduur. Bij de berekening hiervan is rekening gehouden met de effecten van de overgangsregeling 2013-2018;
- Vervangingsinvesteringen tot het niveau welke noodzakelijk worden geacht om het betreffende vastgoed tot aan einde levensduur in gebruik te houden;
- Een disconteringsvoet van 5,0%, zijnde de gemiddelde kosten van het Eigen Vermogen en Vreemd Vermogen van Zorgbalans.

Conclusie: In 2016 is er geen aanleiding in de jaarrekening om waardevermindering toe te passen.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Leasing

De beoordeling of een overeenkomst een lease bevat, vindt plaats op grond van de economische realiteit op het tijdstip van het aangaan van het contract. Het contract wordt aangemerkt als een lease-overeenkomst als de nakoming van de overeenkomst afhankelijk is van het gebruik van een specifiek actief of de overeenkomst het recht van het gebruik van een specifiek actief omvat.

Financial Lease

In geval van financiële leasing (waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het lease-object geheel of nagenoeg geheel door Zorgbalans worden gedragen) worden het lease-object en de daarmee samenhangende schuld bij het aangaan van de overeenkomst in de balans verwerkt tegen de reële waarde van het lease-object op het moment van het aangaan van de lease-overeenkomst of, indien dit lager is, tegen de contante waarde van de minimale leasebetalingen. De initiële directe kosten van de lessee worden opgenomen in de eerste verwerking van het actief. De leasebetalingen worden gesplitst in rentelasten en aflossing van de uitstaande verplichting, waarmee een contante rentevoet wordt bereikt over de resterende netto-verplichting. De toekomstige kasstromen zijn op basis van een disconteringsvoet van 5,0% contant gemaakt.

Het geactiveerde lease-object wordt afgeschreven over de kortste termijn van de leaseperiode of de gebruiksduur van het object, in geval er geen redelijke zekerheid is dat de lessee aan het einde van de leaseperiode eigenaar wordt.

Operational lease

Bij de stichting zijn ook leasecontracten aanwezig waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan eigendom verbonden zijn, niet bij de stichting ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operational lease. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen, verwerkt in de winst- en verliesrekening over de looptijd van het contract.

Financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Indien sprake is van een duurzame waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde; afwaardering vindt plaats ten laste van de resultatenrekening. Verstrekte leningen en overige vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

Vorraden

Zorgbalans heeft per 31 december 2016 geen voorraden.

Onderhanden werk uit hoofde van DBC's

Het onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten wordt gewaardeerd tegen de opbrengstwaarde of de vervaardigingsprijs, zijnde de afgeleide verkoopwaarde van de reeds bestede verrichtingen. De productie van het onderhanden werk is bepaald door de openstaande verrichtingen te koppelen aan de DBC's / DBC-zorgproducten die ultimo boekjaar openstonden. Op het onderhanden werk worden de voorschotten die ontvangen zijn van verzekeraars in mindering gebracht.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Vorderingen

De eerste waardering van vorderingen is tegen reële waarde, inclusief transactiekosten. De vervolgwaardering van vorderingen is tegen geamortiseerde kostprijs, normaliter gelijk aan de nominale waarde. Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden.

Voorzieningen (algemeen)

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorziening jubileum wordt gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, de overige voorzieningen worden gewaardeerd tegen de verwachte werkelijke kosten.

Reorganisatievoorziening

Een reorganisatievoorziening wordt getroffen indien op balansdatum een gedetailleerd reorganisatieplan is geformaliseerd en uiterlijk op opmaakdatum van de jaarrekening de gerechtvaardigde verwachting van uitvoering van het plan heeft gewekt bij hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. Van een gerechtvaardigde verwachting is sprake als is gestart met de uitvoering van de reorganisatie, of als de hoofdlijnen bekend zijn gemaakt aan hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. In de reorganisatievoorziening worden de als gevolg van de reorganisatie noodzakelijke kosten opgenomen die niet in verband staan met de doorlopende activiteiten van de onderneming.

Jubileumvoorziening

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 1,5%.

Voorziening Re-integratie

Voor op balansdatum langdurig zieken, waarvan de inschatting is dat betrokkenen twee jaar lang ziek zullen zijn, worden de verwachte kosten voorziening.

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs (nominale waarde).

Derivaten en hedge accounting

Zorgbalans maakt gebruik van een renteswap, ter afdekking van de gelopen risico's betreffende de renteschommelingen. Met betrekking tot de financiële instrumenten is het beleid van Zorgbalans om te voldoen aan de voorwaarden van kostprijshedge-accounting in overeenstemming met RJ 290. Op basis hiervan wordt de afgedekte kostenpost niet in de balans verwerkt. De marktwaarde van het afgeleide financieel instrument wordt weergegeven in de paragraaf niet in de balans opgenomen verplichtingen en activa.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben, uitgaande van historische kosten. Verliezen worden verantwoord als deze voorzienbaar zijn; baten worden verantwoord als deze gerealiseerd zijn. Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend.

Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke verantwoording

De opbrengsten uit (zorg)dienstverlening worden verantwoord naar rato van de verrichte prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum en in verhouding tot in totaal te verrichten diensten (onder de voorwaarde dat het resultaat betrouwbaar kan worden geschat, dit indien aan de volgende voorwaarden is voldaan: a. het bedrag kan op betrouwbare wijze worden bepaald; b. waarschijnlijkheid van economische voordelen; c. de mate waarin de dienstverlening op de balansdatum is verricht kan op betrouwbare wijze worden bepaald; d. gemaakte kosten en kosten die nog moeten worden gemaakt kunnen betrouwbaar worden bepaald; als dat niet kan dan worden opbrengsten slechts verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening). De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Omzetmogelijkheden Zvw wijkverpleging

Als onderdeel van de transitie van de langdurige zorg in 2015 is de wijkverpleging overgeheveld van de Wet op de langdurige zorg (uitgevoerd door zorgkantoren) naar de Zorgverzekeringswet (uitgevoerd door zorgverzekeraars). Dit ging gepaard met een nieuwe contracterings- en bekostigingswijze, waarbij er geen sprake meer is van een onafhankelijk indicatieorgaan voor de te leveren zorg. De introductie van de nieuwe bekostiging van de wijkverpleging leverde ook discussies op over het opronden (naar boven afronden) van geleverde zorgtijd (begin 2016 opgelost) en over de interpretatie van beleidsregels voor het registreren van zorg op basis van planning=realisatie en zorgarrangementen. Vanaf 2016 is er bovendien sprake van hogere eisen aan zorgplannen, het zelf-indiceren van zorg en een tendens van strakkere interpretatie van contractafspraken door zorgverzekeraars. In de praktijk moet gaan blijken wat de gevolgen zijn van deze ontwikkelingen voor individuele instellingen.

Vorenstaande ontwikkelingen hebben inherente onzekerheden voor de omzetverantwoording tot gevolg in de jaarrekeningen 2015 en 2016. Het is niet uitgesloten dat bij materiële controles door verzekeraars afwijkingen van beleidsregels of contractvoorwaarden worden geconstateerd, die leiden tot verrekeningen van reeds geleverde en gefactureerde zorg. De raad van bestuur heeft de mogelijke effecten van deze ontwikkelingen voor de omzetverantwoording naar beste weten geschat en verwerkt in deze jaarrekening 2016, maar wijst op de mogelijkheid dat de genoemde risico's in 2017 of latere jaren tot nagekomen financiële effecten zullen leiden.

5.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Omzetonzekerheden sociaal domein

Met ingang van 2015 is als gevolg van de transitie een deel van de toenmalige AWBZ en Zvw zorg overgeheveld van de zorgkantoren respectievelijk de zorgverzekeraars naar de gemeenten (decentralisatie). Als gevolg hiervan is er voor 2016 sprake van een bepaalde mate van omzetonzekerheden. Overeenkomstig de landelijke en gemeentelijke uitingen van de overheid heeft hierbij continuïteit van zorgverlening voorop gestaan. Dit heeft gevolgen die leiden tot inherente onzekerheden. De regio Midden en Zuid Kennemerland gaat over tot afwikkeling en vaststelling op basis van het specifieke controleprotocol wat zij toepassen (in afwijking van het landelijk ISD controleprotocol). De Wmo opbrengsten in de jaarrekening zijn gebaseerd op de productieverantwoording Wmo. De raad van bestuur heeft een beste inschatting gemaakt van eventuele overige omzetonzekerheden en waar mogelijk verwerkt en wijst op het resterende inherente risico dat kan leiden tot nagekomen financiële effecten in 2017 of later.

Subsidies

Subsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de groep zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van de door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengst in de resultatenrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt.

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de winst-en-verliesrekening in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen.

Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Overige opbrengsten

De overige opbrengsten omvatten de opbrengsten uit levering van goederen en diensten onder aftrek van kortingen en dergelijke en van over de opbrengsten geheven belastingen en na eliminatie van transacties binnen de Groep. Opbrengsten uit de verkoop van goederen worden verwerkt zodra alle belangrijke rechten en risico's met betrekking tot de eigendom van de goederen zijn overgedragen aan de koper. Verantwoording van opbrengsten uit de levering van diensten geschiedt naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

Beloningen

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

5.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Pensioenen

Zorgbalans heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Zorgbalans. De verplichtingen, welke voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Zorgbalans betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Vanaf 2015 gelden nieuwe regels voor de financiering van pensioenen. Volgens de nieuwe wetgeving (wet Aanpassing Financieel Toetsingskader) moeten pensioenfonds de dekkingsgraad op een andere manier berekenen. Vanaf 2015 moet het PWRI uitgaan van de gemiddelde dekkingsgraad over twaalf maanden in plaats van elke maand apart. Deze gemiddelde dekkingsgraad wordt de 'beleidsdekkingsgraad' genoemd. Vanaf 2015 moet het PFZW uitgaan van de gemiddelde dekkingsgraad over twaalf maanden in plaats van elke maand apart. Naar de stand van ultimo maart 2017 is de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds 92,3%. Zorgbalans heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Zorgbalans heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

De afschrijvingen materiële vaste activa worden gebaseerd op verkrijgingsprijs. Afschrijvingenvinden plaats volgens de lineaire methode op basis van de geschatte economische levensduur. Bij wijziging van de geschatte levensduur zullen de afschrijvingen op lineaire basis worden aangepast over de resterende looptijd. Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Vennootschapsbelasting

De belasting wordt berekend op basis van het verantwoorde resultaat, rekening houdend met fiscaal vrijgestelde posten en geheel of gedeeltelijk niet-afrekbare kosten. Er is geen Vennootschapsbelasting verschuldigd zolang de niet-AWBZ activiteiten lager zijn dan 10% van de omzet.

5.1.4.4. Grondslagen van segmentering

In de jaarrekening wordt overeenkomstig de Richtlijn Zorginstellingen een segmentatie van de resultatenrekening gemaakt. Door de integratie van extramurale- en intramurale activiteiten is de segmentatie aangepast op de manier waarop Zorgbalans haar managementrapportage resultaten tijdens het verslagjaar heeft gepresenteerd. De segmentatie is verdeeld in Zorgbalans Zorg en Flexicura BV.

5.1.4.5 Grondslag kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

Betalingen welke voortvloeien uit langlopende leningen worden voor het gedeelte dat betrekking heeft op de rente opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als kasstroom uit financieringsactiviteiten. In deze opstelling is de mutatie van de kortlopende schulden aan de kredietinstellingen begrepen in de mutatie van de liquide middelen.

Kasstromen uit financiële afgeleide instrumenten die worden verantwoord als reëlewaarde-hedges of kasstroomhedges worden in dezelfde categorie ingedeeld als de kasstromen uit de afgedekte balansposten.

Kasstromen uit financiële derivaten waarbij hedge accounting niet langer wordt toegepast, worden consistent met de aard van het instrument ingedeeld, vanaf de datum waarop de hedge accounting is beëindigd.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Grond	4.168.419	4.320.330
Terreinvoorzieningen	111.004	128.451
Gebouwen	6.916.718	7.476.294
Semi permanente gebouwen	0	0
Verbouwingen	6.802.110	7.683.605
Installaties	1.378.619	1.571.838
Bouwwrente/Stichtingskosten	939.220	1.041.856
Activa Verkorte procedure (VKP)/Zorginfrastructuur	301.698	698.120
Onderhanden projecten	368.819	0
Trekkingsrechten	427.112	501.334
Instandhouding	8.019.009	7.854.377
Inventaris	4.381.566	4.621.645
Vervoermiddelen	131.162	181.296
Automatisering	3.348.240	1.298.977
Totaal materiële vaste activa	<u>37.293.696</u>	<u>37.378.123</u>

Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	37.378.123	36.523.494
Bij: investeringen	5.902.195	7.179.903
Bij: herwaarderings	0	0
Af: afschrijvingen	5.663.892	6.325.260
Af: bijzondere waardeverminderingen	0	0
Af: terugname geheel afgeschreven activa	0	0
Af: desinvesteringen	322.726	0
Totaal Boekwaarde per 31 december	<u>37.293.696</u>	<u>37.378.123</u>
Boekwaarde huurpanden op basis van financial lease	20.875.933	21.505.664
Totaal materiële vaste activa	<u>58.169.654</u>	<u>58.883.796</u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de WTZI-vergunningplichtige vaste activa, de WTZI-meldingsplichtige vaste activa en de WMG-gefinancierde vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.6. In toelichting 5.1.7 zijn overzichten opgenomen voor de onderhanden en gereedgekomen projecten. In 2015 waren de investeringen zowel bij de projecten als bij de betreffende activa opgenomen. Tevens was de oplevering van de projecten in 2015 bij de desinvesteringen opgenomen. Deze dubbeltelling in de investering is in de kolom 2015 aangepast. De verplichtingen in het kader van financial lease staan vermeld onder de langlopende schulden.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

2. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-16	31-dec-15
	€	€
Deelnemingen	0	338.476
Overige vorderingen	137.028	143.554
Leningen u/g	1.179.750	390.000
Totaal financiële vaste activa	1.316.779	872.030

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	€
Boekwaarde per 1 januari 2016	872.030
BIJ: Leningen u/g	789.750
AF: resultaat deelnemingen	-338.476
Af: waardeverminderingen	-6.525
Boekwaarde per 31 december 2016	1.316.779

Deelneming	1-jan-16	resultaat	overig	31-dec-16
JGZ BV	338.476	-200.627	-137.849	0
Martha Flora BV	0	0	0	0
Huize Zocher	0	0	0	0
Totaal deelnemingen	338.476	-200.627	-137.849	0

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam en rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon	Kernactiviteit	Verschaft kapitaal	Kapitaalbelang (in %)	Eigen vermogen	Resultaat
				€	€
Rechtstreekse kapitaalbelangen >= 20%:					
JGZ BV te Beverwijk	Jeugdgezondheidszorg	0	0	0	0
Martha Flora BV	Particuliere Zorg	0	40	-91.843	-91.797
Huize Zocher	Particuliere Zorg	0	50	-248.000	-182.000

Toelichting:

Zorgbalans heeft een 40% belang in Martha Flora B.V. (onderdeel Haarlem). De andere aandelen zijn in bezit van Martha Flora Holding B.V. Martha Flora B.V. (onderdeel Haarlem) heeft eind 2016 een negatief eigen vermogen van € 91.843. Zorgbalans heeft het 40%-belang in de jaarrekening tegen nihil gewaardeerd, aangezien Zorgbalans niet garant staat voor de schulden van deze vennootschap. FlexiCura heeft een 50%-belang in Huize Zocher B.V., de andere aandelen zijn in bezit van Com4care B.V. Huize Zocher betreft een particuliere woonvoorziening in Haarlem met vijftien plaatsen.

Door aanloopverliezen heeft Huize Zocher eind 2016 een negatief eigen vermogen van € 248.000 (eind 2015: circa € 66.000). In de jaarrekening is de deelneming als nihil gewaardeerd, aangezien FlexiCura niet aansprakelijk is voor de schulden van deze deelneming. Zorgbalans heeft een lening verstrekt aan Martha Flora B.V. van € 0,7 miljoen (eind 2015: € 0,1 miljoen) en FlexiCura BV heeft een lening verstrekt aan Huize Zocher van € 0,4 miljoen (eind 2015: € 0,3 miljoen). Op basis van positieve business cases en liquiditeitsprognoses is de inbaarheid van deze uitgestelde leningen vastgesteld. Op basis hiervan is geen afwaardering noodzakelijk. De aandelen JGZ zijn verkocht aan de VIVA! Zorggroep.

3. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's

De specificatie is als volgt:

	31-dec-16	31-dec-15
	€	€
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten	818.734	658.563
Af: ontvangen voorschotten	0	0
Af: voorziening onderhanden werk	0	0
Totaal onderhanden werk	818.734	658.563

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

4. Vorderingen uit hoofde van bekostiging

Vordering uit hoofde van WLZ	2015 €	2016 €	totaal €
Saldo per 1 januari	2.109.969	0	2.109.969
Financieringsverschil boekjaar		440.662	440.662
Correcties voorgaande jaren	-1.826.596	0	-1.826.596
Betalingen/ontvangsten	0	0	0
Subtotaal mutatie boekjaar	-1.826.596	440.662	-1.385.934
Saldo per 31 december WLZ	283.373	440.662	724.035
Erkenning 300-729	b	a	
Erkenning 300-730	b	a	

a= interne berekening
b= overeenstemming met zorgverzekeraars
c= definitieve vaststelling NZa

Specificatie financieringsverschil in het boekjaar

	2016 €	2015 €
Wettelijk budget aanvaardbare kosten	90.584.035	89.563.226
Af: ontvangen voorschotten	90.143.373	87.453.257
Af: overige ontvangsten	0	0
Te verwachten correcties	0	0
Totaal financieringsverschil	440.662	2.109.969

5. Vorderingen en overlopende activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-16 €	31-dec-15 €
Vorderingen op debiteuren	3.004.688	4.010.266
Overige vorderingen	11.314.922	5.892.275
Vooruitbetaalde bedragen	1.247.058	1.240.687
Totaal vorderingen en overlopende activa	15.566.668	11.143.228

Toelichting:

De Voorziening debiteuren bedraagt € 9.430,- (2015: € 17.600). Dit bedrag is op de vordering op debiteuren in mindering gebracht. De Overige vorderingen bestaan uit nog te ontvangen bedragen vanuit de subsidies en uit posten die in 2017 zijn gefactureerd. In de post Vooruitbetaalde bedragen is een bedrag van € 1.055.168,- opgenomen dat betrekking heeft op de vooruitbetaalde huur van de parkeergarage die loopt tot maart 2041. Jaarlijks zal € 45.547,- worden geboekt t.i.v. het resultaat. De toename van de Overige vorderingen wordt met name veroorzaakt doordat er na balansdatum veel is gefactureerd met betrekking tot 2016. De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

6. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-16 €	31-dec-15 €
Bankrekeningen	29.124.938	22.571.958
Kassen	5.197	30.783
Totaal liquide middelen	29.130.135	22.602.741

Toelichting:

De liquide middelen zijn zonder boeterente voor het gehele bedrag terstond opeisbaar. Er zijn bankgaranties afgegeven voor een bedrag van € 401.834,-.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

7. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Kapitaal	661.207	661.207
Bestemmingsfonds	27.629.479	27.092.679
Algemene reserve	3.192.257	1.846.037
Totaal eigen vermogen	<u>31.482.943</u>	<u>29.599.923</u>

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-16</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-16</u>
	€	€	€	€
Kapitaal	661.207	0	0	661.207
Bestemmingsfonds	27.092.679	536.800	0	27.629.479
Algemene reserve	1.846.037	1.346.220	0	3.192.257
Totaal Eigen Vermogen	<u>29.599.923</u>	<u>1.883.020</u>	<u>0</u>	<u>31.482.943</u>

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

8. Voorzieningen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-1-2016	Dotatie	Onttrekking	Vrijgevallen	Saldo per 31-12-2016
	€	€	€	€	€
Voorziening reorganisatie	418.866	4.234.972	1.174.760	0	3.479.078
Voorziening reïntegratie	0	1.040.700	953.700	0	87.000
Voorziening jubileakosten	1.844.444	415.083	98.350	0	2.161.177
Voorziening groot onderhoud	442.406	0	0	442.406	0
Totaal voorzieningen	2.705.716	5.690.755	2.226.810	442.406	5.727.255

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-12-2016
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	5.727.255
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	1.620.883

Toelichting per categorie voorziening:

De voorziening reorganisatie ziet op kosten van boventaligheid als gevolg van met name Ondersteunen 2.0. Via Ondersteunen 2.0 reorganiseren wij de centrale ondersteuning van Zorgbalans zodat deze optimaal aansluit bij wat de kleine zelforganiserende teams in het primair proces nodig hebben om hun dagelijkse werk goed te kunnen doen. Tegelijkertijd halveren we de omvang en kosten van de centrale ondersteuning t.o.v. de stand Begroting 2016, zodat de binnen Zorgbalans beschikbare middelen voor een zo groot mogelijk deel beschikbaar zijn voor het primair proces en de zorg voor onze cliënten. De voorziening re-integratie wordt aangewend voor intensieve re-integratie trajecten. Dit betreft uitgaven die binnen 1 jaar worden gedaan, daarom worden zij niet meer opgenomen in de voorzieningen maar in de kortlopende schulden. De voorziening jubilea is bedoeld om toekomstige kosten inzake jubilea van personeel te kunnen betalen. Het toekomstig periodiek groot onderhoud kent geen pieken in de jaren. Om die reden is in 2016 de voorziening groot onderhoud vrijgevallen ten gunste van het resultaat.

9. Langlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-16	31-dec-15
	€	€
Schulden aan kredietinstellingen	13.668.479	14.848.348
Totaal langlopende schulden	13.668.479	14.848.348

Het verloop is als volgt weer te geven:

	2016	2015
	€	€
Stand per 1 januari	16.028.217	12.470.242
Bij: nieuwe leningen	0	5.000.000
Af: aflossingen	1.179.869	1.442.025
Stand per 31 december	14.848.348	16.028.217
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	1.179.869	1.179.869
Subtotaal langlopende schulden per 31 december	13.668.479	14.848.348
Contante waarde leaseverplichtingen	26.854.699	27.152.346
Totaal langlopende schulden per 31 december	40.523.178	42.000.694

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

Toelichting in welke mate het totaal van de de langlopende schulden exclusief financial lease als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	1.179.869
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	13.668.479
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	9.992.929

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden. De aflossingsverplichtingen zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

Toelichting langlopende schulden:

De gestelde zekerheden aan de ABN AMRO bank betreffen een hypotheek eerste rang op locaties Weeligenberg, Zuiderhout en De Houttuinen alsmede eerste pandrecht op bedrijfsinventaris, huurpenningen en vorderingen. De gestelde zekerheden per lening staan in het overzicht van de leningen vermeld.

Financial lease

De boekwaarde van de resterende huurpanden bedraagt € 20.875.933. De minimale leasebetalingen en de contante waarde daarvan per periode zijn als volgt te specificeren:

Locatie 1	9.385.702
Locatie 2	11.490.231
Totaal	<u>20.875.933</u>

Het totaal van de naar verwachting toekomstige lease betalingen met betrekking tot niet tussentijds opzegbare leases op balansdatum bedraagt € 26.854.699.

Deze lease-overeenkomsten betreffen overeenkomsten waarbij het eigendom van het lease-object aan het einde van de leaseperiode niet overgaat op Zorgbalans. Er is geen sprake van voorwaardelijke lease-betalingen. Tevens zijn er geen restricties voortvloeiende uit deze lease-overeenkomsten.

10. Kortlopende schulden en overlopende passiva

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Schulden aan kredietinstellingen	0	0
Crediteuren	4.634.564	2.422.799
Nog te ontvangen facturen	133.315	886.903
Aflossingsverplichtingen langlopende leningen	1.179.869	1.179.869
Aflossing leaseverplichtingen	297.647	281.862
Belastingen en sociale premies	3.918.781	3.621.518
Schulden terzake pensioenen	2.267.874	2.168.246
Nog te betalen salarissen	1.274.792	1.217.531
BTW	46.802	0
Vakantiegeld	2.856.679	2.882.342
Vakantiedagen	2.813.989	2.564.894
Overige schulden	8.568.317	4.738.030
Totaal kortlopende schulden en overlopende passiva	<u>27.992.629</u>	<u>21.963.994</u>

Toelichting:

De kortlopende schulden en de overlopende passiva hebben een looptijd korter dan 1 jaar. De stijging bij Overige schulden wordt veroorzaakt door verplichtingen in 2017 met betrekking tot de uitbetaling van de ORT en Reorganisatiekosten. In verband met het bereikte cao-akkoord in 2016 is een reservering voor de nabetaling ORT over de jaren 2012-2016 getroffen.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

10. Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Huur van panden

De jaarlijkse verplichting inzake de huurlasten bedraagt circa € 9 miljoen.

De resterende termijnen van de huurverplichtingen variëren van 1 jaar tot en met onbepaalde tijd.

Renterisico

Om een deel van haar renterisico's te beheersen maakt Zorgbalans gebruik van een renteswap. Dit instrument wordt gebruikt om het renterisico op een langlopende lening met een variabele rente af te dekken. De marktwaarde van het financiële instrument is bepaald aan de hand van de waarde in het economisch verkeer. Het betreft het bedrag dat Zorgbalans zou ontvangen of betalen om het contract ultimo boekjaar te beëindigen. De marktwaarde van de swap ultimo 2016 bedraagt € 486.034 negatief.

Macrobeheersinstrument

De extramurale (wijkverpleging) producten PV (persoonlijke verzorging) en VP (verpleging) worden met ingang van boekjaar 2015 gefinancierd vanuit de Zvw. Onderdeel van de regeling is dat een overschrijding van het landelijk budgetplafond voor GRZ (Geriatische RevalidatieZorg) en wijkverpleging zal worden teruggevorderd van de zorginstellingen naar ieders aandeel in de overschrijding. Zorgaanbieders kunnen op basis hiervan een terugbetalingsverplichting opgelegd krijgen in 2017. Bij het opstellen van de jaarrekening 2016 bestaat nog geen inzicht in de omvang van deze verplichting. Zorgbalans is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2016.

Kredietfaciliteit

Zorgbalans en Flexicura hebben samen een kredietfaciliteit van € 3.450.000. Als zekerheden hierop is stamverpanding van de boekvorderingen verstrekt,

Bankconvenanten

Met de ABN-Amro is in 2015 een nieuwe lening afgesloten van € 5 miljoen. Hierbij zijn ook bankconvenanten afgesloten, die gelden voor de enkelvoudige cijfers van Zorgbalans (dus exclusief FlexiCura). De volgende ratio's zijn van toepassing:

Bankconvenant	2016	2017	2018
Norm garantievermogen	18%	19%	20%
Norm debt service coverage ratio	> 1,3	> 1,3	> 1,3

In 2016 realiseert Zorgbalans een garantievermogen van 22% en een debt service coverage ratio van 2,6% volgens de definities van de bank. Op grond hiervan worden de bankconvenanten gerealiseerd in 2016. Op basis van meerjarenbegroting wordt verwacht dat de bankconvenanten in meerjarenperspectief zullen worden gerealiseerd.

Martha Flora

Tot zekerheid voor de nakoming van de verplichtingen van Martha Flora Haarlem BV aan haar verhuurder stelt Zorgbalans als aandeelhouder van Martha Flora BV zich hoofdelijk garant voor de nakoming van de verplichtingen van Martha Flora BV uit de huurovereenkomst, ter grootte van een bedrag van maximaal 9 (negen) maanden geïndexeerde huur (zijnde € 386.250,- prijspeil 1-1-2016).

5.1.6 GECONSOLIDEERD MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA/FINANCIËLE VASTE ACTIVA

5.1.6.1 WTZI-vergunningsplichtige vaste activa

	Grond	Terreinvoorzieningen	Gebouwen	Semi perm. gebouwen	Verbouwingen	Installaties	Bouwwente Stg. Kst.	VKP en Zorginfra	Onderhanden Projecten	Subtotaal vergunning
	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2016										
- aanschafwaarde	4.183.289	407.473	15.653.911	5.770.357	14.434.481	4.151.986	3.980.550	3.966.997	0	52.549.044
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	0	281.993	9.221.908	5.770.357	7.320.758	2.630.705	2.938.694	3.268.877	0	31.433.292
Boekwaarde per 1 januari 2016	4.183.289	125.480	6.432.003	0	7.113.723	1.521.281	1.041.856	698.120	0	21.115.752
Mutaties in het boekjaar										
- investeringen	0	0	0	0	0	0	0	0	368.819	368.819
- herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	0	16.704	397.422	0	666.628	180.717	102.636	396.422	0	1.760.529
- afboeking geheel afgeschreven activa	0	0	0	0	0	0	0	71.764	0	71.764
aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0	0	71.764	0	71.764
- desinvesteringen	107.327	0	1.027.856	0	1.548.292	0	0	0	0	2.683.475
aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	1.027.856	0	1.548.292	0	0	0	0	2.576.148
per saldo	107.327	0	0	0	0	0	0	0	0	107.327
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	-107.327	-16.704	-397.422	0	-666.628	-180.717	-102.636	-396.422	368.819	-1.499.037
Stand per 31 december 2016										
- aanschafwaarde	4.075.962	407.473	14.626.055	5.770.357	12.886.189	4.151.986	3.980.550	3.966.997	368.819	50.234.388
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	0	298.697	8.591.474	5.770.357	6.439.094	2.811.422	3.041.330	3.665.299	0	30.617.673
Boekwaarde per 31 december 2016	4.075.962	108.776	6.034.581	0	6.447.095	1.340.564	939.220	301.698	368.819	19.616.715
Afschrijvingspercentage	0,0%	5,0%	2,0% - 3,5%	10,0%	5,0%	5,0%	5,0%	5,0%	0,0%	5,0% 20,0%

5.1.6 GECONSOLIDEERD MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA/FINANCIËLE VASTE ACTIVA

5.1.6.2 WTZI-meldingsplichtige vaste activa

	Trekkings rechten	Onderhanden Projecten	Subtotaal	Instand- houding	Onderhanden Projecten	Subtotaal	Subtotaal meldings- plichtige activa
	€	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2016							
- aanschafwaarde	1.484.471	0	1.484.471	14.164.572	0	14.164.572	15.649.043
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	983.137	0	983.137	6.310.195	0	6.310.195	7.293.332
Boekwaarde per 1 januari 2016	501.334	0	501.334	7.854.377	0	7.854.377	8.355.711
Mutaties in het boekjaar							
- investeringen	0	0	0	2.076.626	0	2.076.626	2.076.626
- herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	74.222	0	74.222	1.911.994	0	1.911.994	1.986.216
- afboeking geheel afgeschreven activa	0	0	0	0	0	0	0
- aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0	0
- desinvesteringen	0	0	0	0	0	0	0
aanschafwaarde	0	0	0	690.852	0	690.852	690.852
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	690.852	0	690.852	690.852
per saldo	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	-74.222	0	-74.222	164.632	0	164.632	90.410
Stand per 31 december 2016							
- aanschafwaarde	1.484.471	0	1.484.471	15.550.346	0	15.550.346	17.034.817
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	1.057.359	0	1.057.359	7.531.337	0	7.531.337	8.588.696
Boekwaarde per 31 december 2016	427.112	0	427.112	8.019.009	0	8.019.009	8.446.121
Afschrijvingspercentage	5,0% -10%	0,0%		10,0%	0,0%		

5.1.6 GECONSOLIDEERD MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA/FINANCIËLE VASTE ACTIVA

5.1.6.3 WMG-gefinancierde vaste activa

	Inventaris €	Vervoer- middelen €	Automati- sering €	Subtotaal WMG €	Totaal		Subtotaal Niet Wtzi €	Grand totaal €
					par. 5.1.6.1 t/m 5.1.6.3	€		
Stand per 1 januari 2016								
- aanschafwaarde	9.287.868	342.201	2.365.780	11.995.849	80.193.936	4.802.996	84.996.901	
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0	
- cumulatieve afschrijvingen	4.672.174	160.905	1.067.558	5.900.638	44.627.264	2.991.570	47.618.803	
Boekwaarde per 1 januari 2016	4.615.695	181.296	1.298.222	6.095.211	35.566.672	1.811.426	37.378.123	
Mutaties in het boekjaar								
- investeringen	764.663	0	2.672.908	3.437.571	5.883.016	19.179	5.902.195	
- herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0	
- afschrijvingen	1.007.598	50.134	636.551	1.694.283	5.441.026	222.851	5.663.892	
- afboeking geheel afgeschreven activa								
- aanschafwaarde	49.022	0	0	49.022	120.786	0	120.786	
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0	
- cumulatieve afschrijvingen	49.022	0	0	49.022	120.786	0	120.786	
- desinvesteringen								
- aanschafwaarde	110.969	0	0	110.969	3.485.296	566.233	4.051.529	
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0	
- cumulatieve afschrijvingen	110.969	0	0	110.969	3.377.969	350.834	3.728.803	
per saldo	0	0	0	0	107.327	215.399	322.726	
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	-242.935	-50.134	2.036.357	1.743.288	334.661	-419.071	-84.423	
Stand per 31 december 2016								
- aanschafwaarde	9.892.540	342.201	5.038.688	15.273.429	82.542.634	4.255.942	86.726.781	
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0	
- cumulatieve afschrijvingen	5.519.780	211.039	1.704.109	7.434.930	46.641.300	2.863.587	49.433.106	
Boekwaarde per 31 december 2016	4.372.760	131.162	3.334.579	7.838.499	35.901.334	1.392.355	37.293.696	
Afschrijvingspercentage	10%-33,3%	20,0%	20,0%					

5.1.7.1 SPECIFICATIE ULTIMO BOEKJAAR ONDERHANDEN PROJECTEN (geconsolideerd)

Num-mer	Projectgegevens				Investerings				Goedkeuringen				Jaar van ople-vering
	Brlfnummer	Datum	Omschrijving	WTZI-type	t/m 2015 €	2016 €	t/m 2016		Nominaal bedrag WTZI €	Indexering WTZI €	Aangepaste goedkeuring €	Jaar van ople-vering	
							gereed €	onder- handen €					
1.	B0421/U0075	17-01-05	Binnenhaven	vergunning	0	0	0	0	6.279.504	270.686	6.550.372	2019	
2.		01-06-16	Park Vogelenzang Bennebroek		0	368.819	0	368.819	0	0	0	2018	
Totaal					0	368.819	0	368.819	6.279.504	270.686	6.550.372		

BIJLAGE

5.1.8 Overzicht langlopende schulden ultimo 2016

Leninggever	Datum	Hoofdsom	Totale looplooptijd	Soort lening	Werkelijke-rente	Restschuld 31 december 2015	Nieuwe leningen in 2016	Aflossing in 2016	Restschuld 31 december 2016	Rest-schuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2016	Aflossingswijze	Aflossing 2017	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€	€	€	€			€	
ABN-AMRO	6-2-1998	4.991.582	20	hypothecaire	4,65	561.553	0	249.579	311.974	0	2	lineair	249.579	Neg. Hyp. Clausule
ABN-AMRO	30-3-2001	8.349.556	25	hypothecaire	2,97	5.509.800	0	202.840	5.306.960	4.400.759	10	lineair	202.839	Neg. Hyp. Clausule
ABN-AMRO	22-12-2011	6.700.000	10	hypothecaire	4,09	5.123.530	0	394.117	4.729.413	2.768.828	5	lineair	394.117	Pos./neg. hyp. Clausule
ABN/AMRO	1-5-2015	5.000.000	10	hypothecaire	2,75	4.833.334	0	333.332	4.500.002	2.833.342	9	lineair	333.332	Pos./neg. hyp. Clausule
Totaal		25.041.138				16.028.217	-	1.179.868	14.848.348	9.992.929			1.179.869	

Binnen de Stichting														
Stg. Zorgbalans v/h SOV	1-1-1995	599.297	38	onderhandse	10,25	145.916	0	3.706	142.210	117.121	16	annuïteit	4087	Geen zekerheid gesteld

5.1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

5.1.9.1 GESEGMENTEERDE RESULTATENREKENING OVER 2016

SEGMENT ZORGBALANS ZORG

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	128.077.517	124.761.698
Subsidies (exclusief WMO en Jeugdzorg)	5.872.916	4.689.280
Overige bedrijfsopbrengsten	6.356.994	3.877.672
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>140.307.427</u>	<u>133.328.650</u>
BEDRIJFSLASTEN:		
Personeelskosten	98.996.300	96.139.639
Afschrijvingen op materiële vaste activa	6.290.179	6.961.232
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	0	306.830
Overige bedrijfskosten	32.078.222	28.135.440
Som der bedrijfslasten	<u>137.364.701</u>	<u>131.543.141</u>
BEDRIJFSRESULTAAT	2.942.726	1.785.509
Financiële baten en lasten	-1.059.706	-827.306
RESULTAAT BOEKJAAR	<u><u>1.883.020</u></u>	<u><u>958.203</u></u>

RESULTAATBESTEMMING

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		
Toevoeging/(onttrekking):		
Toevoeging Bestemmingsfonds	536.800	958.203
Toevoeging Algemene reserve	1.346.220	0
	<u><u>1.883.020</u></u>	<u><u>958.203</u></u>

5.1.9.1 GESEGMENTEERDE RESULTATENREKENING OVER 2016

SEGMENT FLEXICURA	2016	2015
	€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	9.240.183	7.952.749
Subsidies (exclusief WMO en Jeugdzorg)	0	0
Overige bedrijfsopbrengsten	2.384.150	3.283.486
Som der bedrijfsopbrengsten	11.624.333	11.236.235
BEDRIJFSLASTEN:		
Personeelskosten	9.595.649	9.073.404
Afschrijvingen op materiële vaste activa	3.432	3.010
Overige bedrijfskosten	477.698	506.810
Som der bedrijfslasten	10.076.779	9.583.224
BEDRIJFSRESULTAAT	1.547.554	1.653.011
Financiële baten en lasten	41.909	78.034
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING	1.589.463	1.731.045
Vennootschapsbelasting	387.366	430.169
RESULTAAT NA BELASTINGEN	1.202.097	1.300.876
 RESULTAATBESTEMMING		
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>	2016	2015
	€	€
Toevoeging/(onttrekking):		
Toevoeging Bestemmingsfonds	87.116	982.516
Toevoeging Algemene reserve	1.114.981	318.360
	1.202.097	1.300.876

5.1.9.2 AANSLUITING TOTAAL RESULTAAT MET RESULTAAT SEGMENTEN

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Resultaat volgens gesegmenteerde resultatenrekeningen:		
SEGMENT ZORGBALANS ZORG	1.883.020	958.203
SEGMENT FLEXICURA	1.202.097	1.300.876
	<u>3.085.117</u>	<u>2.259.079</u>
Eliminatieposten	1.202.097	1.300.876
Resultaat volgens geconsolideerde resultatenrekening	<u><u>1.883.020</u></u>	<u><u>958.203</u></u>

5.1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

BATEN

11. Toelichting zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2016</u> €	<u>2015</u> €
Opbrengsten zorgverzekeringswet	38.722.562	35.215.274
Wettelijk budget WLZ	90.229.316	89.555.925
Opbrengsten WMO	7.690.543	7.059.022
Overige zorgprestaties	675.278	884.226
Totaal	<u>137.317.699</u>	<u>132.714.447</u>

12. Subsidies (exclusief WMO en Jeugdzorg)

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2016</u> €	<u>2015</u> €
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS	487.675	552.618
Subsidies vanwege Provincies en gemeenten	5.385.241	4.136.662
Totaal	<u>5.872.916</u>	<u>4.689.280</u>

Toelichting:

De toename bij de subsidies wordt met name veroorzaakt door subsidies inzake 1e lijns verblijf, extramurale behandeling en zorginfrastructuur.

13. Toelichting overige bedrijfsopbrengsten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2016</u> €	<u>2015</u> €
Overige dienstverlening	3.212.967	3.295.440
Overige opbrengsten	4.227.805	1.874.413
Totaal	<u>7.440.772</u>	<u>5.169.853</u>

Toelichting:

De toename van de Overige opbrengsten wordt met name veroorzaakt door de verkoop van onroerend goed.

5.1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

LASTEN

15. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Lonen en salarissen	72.139.339	72.372.356
Sociale lasten	12.036.158	11.783.750
Pensioenpremies	5.899.623	5.892.836
Andere personeelskosten	<u>8.730.324</u>	<u>4.706.887</u>
Subtotaal	98.805.444	94.755.829
Personeel niet in loondienst	8.486.134	8.465.908
Totaal personeelskosten	<u><u>107.291.578</u></u>	<u><u>103.221.737</u></u>
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:		
Zorgbalans Zorg	1.696	1.719
Flexicura	109	99
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u><u>1.805</u></u>	<u><u>1.818</u></u>

Toelichting:

Het gemiddeld aantal fte is op basis van het personeel in loondienst. In 2015 was dit op basis personeel in loondienst en personeel niet in loondienst. De vergelijkende cijfers zijn aangepast.

De post Andere personeelskosten bestaat hoofdzakelijk uit reserveringen van kosten inzake een reorganisatie en dat verklaart de toename van deze kosten.

16. Afschrijvingen vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Nacalculerbare afschrijvingen:		
- immateriële vaste activa	0	0
- materiële vaste activa	1.760.529	2.532.038
- financiële vaste activa	0	0
Overige afschrijvingen:		
- immateriële vaste activa	0	0
- materiële vaste activa	3.903.353	3.793.222
- financial lease	629.731	638.983
Totaal afschrijvingen	<u><u>6.293.613</u></u>	<u><u>6.964.243</u></u>

5.1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

17. Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De specificatie is als volgt:

	2016	2015
	€	€
Bijzondere waardeverminderingen van:		
- materiële vaste activa	0	306.830
Totaal	0	306.830

Toelichting:

De bijzondere waardevermindering in 2015 had betrekking op activa waarbij op bepaalde onderdelen geen opbrengsten meer gegenereerd werden. De vastgoedanalyse in 2016 heeft geen aanleiding gegeven tot een aanpassing van de vastgoedwaardering.

18. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	2016	2015
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	7.435.826	7.373.412
Algemene kosten	10.633.158	6.968.662
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	4.100.652	3.927.287
Onderhoud en energiekosten		
- Onderhoud	1.637.022	1.384.149
- Energie gas	822.115	715.407
- Energie stroom	539.341	511.111
- Energie transport en overig	548.349	582.588
Subtotaal	3.546.827	3.193.255
Huur en leasing	6.839.455	7.179.635
Dotaties voorzieningen	0	0
Totaal overige bedrijfskosten	32.555.918	28.642.251

19. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	2016	2015
	€	€
Rentebaten	50.062	118.570
Resultaat deelnemingen	-187.175	6.042
Waardeveranderingen financiële vaste activa en effecten	0	0
Overige opbrengsten financiële vaste activa en effecten	0	0
Subtotaal financiële baten	-137.113	124.612
Rentelasten leningen en schulden aan kredietinstellingen	-539.938	-616.971
Rentelasten financial lease	-1.536.316	-1.551.263
Waardeveranderingen financiële vaste activa en effecten	-6.525	-6.525
Overige financiële lasten	0	0
Subtotaal financiële lasten	-2.082.779	-2.174.759
Totaal financiële baten en lasten	-2.219.892	-2.050.147

5.1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

21. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Stichting Zorgbalans van toepassing zijnde regelgeving: het WNT-maximum voor de zorg, totaalscore 10 punten en klasse IV.

Het bezoldigingsmaximum op basis van de zogenaamde zorgtabel 2016 is voor Stichting Zorgbalans € 165.000. Het weergegeven toepasselijke WNT maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Uitzondering hierop is het WNT-maximum voor de leden van de Raad van Toezicht&Advies; dit bedraagt voor de voorzitter 15,0% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

De bezoldiging topfunctionarissen

<i>Leidinggevende topfunctionarissen</i>	A. Schouten	E. van Bockel
Functie	Voorzitter RvB	Lid RvB
In dienst vanaf	24-10-2011	1-5-2008
Duur dienstverband in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja
Individueel WNT maximum	165.000	165.000
Bezoldiging		
Beloning	169.243	170.848
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	10.850	10.850
Totaal bezoldiging	180.093	181.698
Motivering overschrijding:	1	2
Gegevens 2015		
Duur dienstverband in 2015	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband in 2015 (in fte)	1,0	1,0
Bezoldiging 2015		
Beloning	177.063	177.293
Belastbare onkostenvergoedingen		
Beloningen betaalbaar op termijn	10.714	10.706
Totaal bezoldiging	187.777	187.999
Individueel WNT-maximum 2015	178.000	178.000
Motivering overschrijding:	1	2

Motivering overschrijding 1 en 2

Met betrekking tot de WNT is bepaald dat alleen de leden van de Raad van Bestuur en van Raad van Toezicht&Advies topfunctionarissen van Zorgbalans zijn. Zij alleen hebben de dagelijkse leiding van de gehele organisatie en nemen voor de gehele organisatie besluiten.

De bezoldigingsafspraken van mevvr. Schouten en de heer van Bockel zijn vóór 1-1-2013 gemaakt. Hierdoor is het overgangsrecht van toepassing.

Toelichting:

De bezoldiging van bestuurders omvat periodiek betaalde beloningen, zoals salarissen, vakantiegeld en sociale lasten, beloningen betaalbaar op termijn, zoals pensioenlasten, uitkeringen bij beëindiging van het dienstverband en winstdelingen en bonusbetalingen, voor zover deze posten ten laste zijn gekomen van de stichting en alle meerderheidsdeelnemingen van de stichting. De daling bij de beloning van de bestuurders wordt met name veroorzaakt door de verlaging van de bezoldiging.

5.1.9 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

21. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

<i>Toezichthoudende topfunctionarissen</i>	M. Ott	A. Coppens	M. de Bruine
Functie	Voorzitter	Lid RvT&A	Lid RvT&A
Duur dienstverband in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging			
Beloning	17.188	12.891	10.743
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0
Totaal bezoldiging	17.188	12.891	10.743
Individueel WNT-maximum	24.750	16.500	16.500
Gegevens 2015	M. Ott	A. Coppens	M. de Bruine
Duur dienstverband in 2015	Lid 1/1-18/6 Voorz. 18/6-31/12	1-1 -31/12	1/7 - 31/12
Bezoldiging 2015			
Beloning	12.804	8.536	10.670
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0
Totaal bezoldiging 2015	12.804	8.536	10.670
Individueel WNT maximum 2015	22.604	17.800	17.800

<i>Toezichthoudende topfunctionarissen</i>	T. van Veen	A. Koster
Functie	Lid RvT&A	Lid RvT&A
Duur dienstverband in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging		
Beloning	10.743	8.594
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0
Totaal bezoldiging	10.743	8.594
Individueel WNT-maximum	16.500	16.500
Gegevens 2015	T. van Veen	A. Koster
Duur dienstverband in 2015	1/1 31/12	n.v.t.
Bezoldiging 2015		
Beloning	10.670	
Belastbare onkostenvergoedingen	0	
Beloningen betaalbaar op termijn	0	
Totaal bezoldiging 2015	10.670	
Individueel WNT maximum 2015	17.800	

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2016 een bezoldiging boven het toepasselijke WNT-maximum hebben ontvangen, of waarvoor in eerdere jaren een vermelding op grond van de WNT heeft plaatsgevonden of had moeten plaatsvinden. Er zijn in 2016 geen ontslaguitkeringen aan overige functionarissen betaald die op grond van de WNT dienen te worden gerapporteerd.

22. Honoraria accountant

	2016	2015
	€	€
De honoraria van de accountant over 2016 zijn als volgt:		
1 Controle van de jaarrekening	93.790	108.009
2 Overige controlewerkzaamheden (w.o. Regeling AO/IC, Sussidies, WMO en Nacalculatie)	33.310	41.418
3 Fiscale advisering	1.025	12.555
4 Niet-controlediensten	1.600	13.500
Totaal honoraria accountant	129.725	175.482

Voor de vergelijkende cijfers is de verdeling van de honoraria van de accountant geherrubriceerd. In 2016 heeft de accountant meerwerk gefactureerd over 2015. Dit is in 2015 bij het honorarium bij de controle van de jaarrekening verwerkt.

23. Transacties met verbonden partijen

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

5.1.10 ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2016

(na resultaatbestemming)

	Ref.	31-dec-16	31-dec-15
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	58.147.192	58.877.081
Financiële vaste activa	2	11.754.211	10.273.666
Totaal vaste activa		<u>69.901.403</u>	<u>69.150.747</u>
Vlottende activa			
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's	3	818.734	658.563
Vorderingen uit hoofde van bekostiging	4	541.153	1.987.675
Overige vorderingen	5	13.123.011	10.013.243
Liquide middelen	6	19.032.257	13.313.144
Totaal vlottende activa		<u>33.515.155</u>	<u>25.972.625</u>
Totaal activa		<u><u>103.416.558</u></u>	<u><u>95.123.372</u></u>

	Ref.	31-dec-16	31-dec-15
		€	€
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Kapitaal	7	661.207	661.207
Bestemmingsfondsen		31.394.510	30.857.710
Algemene reserves		-572.774	-1.918.994
Totaal eigen vermogen		<u>31.482.943</u>	<u>29.599.923</u>
Voorzieningen	8	5.551.472	2.639.974
Langlopende schulden	9	40.523.177	42.000.694
Kortlopende schulden			
Kortlopende schulden en overlopende passiva	10	25.858.966	20.882.781
Totaal passiva		<u><u>103.416.558</u></u>	<u><u>95.123.372</u></u>

5.1.11 ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2016

	<u>Ref.</u>	<u>2016</u>	<u>2015</u>
		€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	11	128.077.517	124.761.698
Subsidies (exclusief WMO en Jeugdzorg)	12	5.872.916	4.689.280
Overige bedrijfsopbrengsten	13	6.356.994	3.877.672
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>140.307.427</u>	<u>133.328.650</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	15	98.996.300	96.139.639
Afschrijvingen op materiële vaste activa	16	6.290.179	6.961.232
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	17	0	306.830
Overige bedrijfskosten	18	32.078.222	28.135.440
Som der bedrijfslasten		<u>137.364.701</u>	<u>131.543.141</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		2.942.726	1.785.509
Financiële baten en lasten	19	-1.059.706	-827.306
RESULTAAT BOEKJAAR		<u><u>1.883.020</u></u>	<u><u>958.203</u></u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		<u>2016</u>	<u>2015</u>
		€	€
Toevoeging/(onttrekking):			
Toevoeging Bestemmingsfonds		536.800	958.203
Toevoeging Algemene reserve		1.346.220	0
		<u><u>1.883.020</u></u>	<u><u>958.203</u></u>

**5.1.12 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING
ENKELVOUDIGE JAARREKENING**

5.1.12.1 Algemeen

Voor de waarderingsgrondslagen van de enkelvoudige jaarrekening wordt verwezen naar de waarderingsgrondslagen van de geconsolideerde jaarrekening.

5.1.12.2 Afwijkingen in waarderingsgrondslagen enkelvoudige jaarrekening

Er zijn geen afwijkende waarderingsgrondslagen bij de enkelvoudige jaarrekening ten opzichte van de geconsolideerde jaarrekening.

5.1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

5.1.10 ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2016

1. Materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Grond	4.168.419	4.320.330
Terreinvoorzieningen	111.004	128.451
Gebouwen	6.916.718	7.476.294
Verbouwingen	6.802.110	7.683.605
Installaties	1.378.619	1.571.840
Bouwrente/Stichtingskosten	939.220	1.041.856
VKP/zorginfra	301.698	698.120
Onderhanden projecten	368.819	0
Trekkingsrechten	427.112	501.334
Instandhouding	8.019.009	7.854.377
Inventaris	4.372.757	4.615.692
Vervoermiddelen	131.162	181.296
Automatisering	3.334.579	1.298.222
Totaal materiële vaste activa	<u>37.271.233</u>	<u>37.371.417</u>

Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	37.371.417	36.517.612
Bij: investeringen	5.883.016	7.176.046
Bij: herwaarderingen	0	0
Af: afschrijvingen	5.660.448	6.322.241
Af: afboeking geheel afgeschreven activa	0	0
Af: desinvesteringen	322.752	0
Boekwaarde per 31 december	<u>37.271.233</u>	<u>37.371.417</u>
Aanschafwaarde	77.881.265	76.059.595
Cumulatieve herwaarderingen	0	0
Cumulatieve afschrijvingen	40.610.032	38.688.178
Boekwaarde per 31 december 2011	<u>37.271.233</u>	<u>37.371.418</u>
Boekwaarde huurpanden op basis van financial lease	20.875.933	21.505.664
Totaal materiële vaste activa	<u>58.147.192</u>	<u>58.877.082</u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de WTZI-vergunningsplichtige vaste activa, de WTZI-meldingsplichtige vaste activa en de WMG-gefinancierde vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.6. In toelichting 5.1.7 zijn overzichten opgenomen voor de onderhanden en gereedgekomen projecten. In 2015 waren de investeringen zowel bij de projecten als bij de betreffende activa opgenomen. Tevens was de oplevering van de projecten in 2015 bij de desinvesteringen opgenomen. Deze dubbeltelling in de investering is in de kolom 2015 aangepast. De verplichtingen in het kader van financial lease staan vermeld onder de langlopende schulden.

5.1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

2. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-16	31-dec-15
	€	€
Deelnemingen	10.917.182	10.040.112
Overige vorderingen	137.029	143.554
Lening U/G	700.000	90.000
Totaal financiële vaste activa	11.754.211	10.273.666

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	€
Boekwaarde per 1 januari 2016	10.273.666
Bij: kapitaalstorting	0
Bij: Lening U/G	610.000
Bij: resultaat deelnemingen	877.070
Af: ontvangen aflossing leningen	
Af: waardeverminderingen	-6.525
Boekwaarde per 31 december 2016	11.754.211

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Deelneming	1-jan-16	resultaat	overig	31-dec-16
Flexicura BV	9.701.636	1.202.097	13.449	10.917.182
JGZ BV	338.476	-200.627	-137.849	0
Martha Flora BV	0			0
Totaal deelnemingen	10.040.112	1.001.470	-124.400	10.917.182

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam en rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon	Kernactiviteit	Verschaft kapitaal	Kapitaal belang (in %)	Eigen vermogen	Resultaat
				€	€
Rechtstreekse kapitaalbelangen >= 20%:					
JGZ BV te Beverwijk	Jeugdgezondheidszorg	0	0%	0	0
Martha Flora	Particuliere zorg	0	40%	-91.843	-91.797

Toelichting:

Zorgbalans heeft een 40% belang in Martha Flora B.V. (onderdeel Haarlem). De andere aandelen zijn in bezit van Martha Flora Holding B.V. Martha Flora B.V. (onderdeel Haarlem) heeft eind 2016 een negatief eigen vermogen van € 91.843. Zorgbalans heeft het 40%-belang in de jaarrekening tegen nihil gewaardeerd, aangezien Zorgbalans niet garant staat voor de schulden van deze vennootschap. Zorgbalans heeft een lening verstrekt aan Martha Flora B.V. van € 0,7 miljoen (eind 2015: € 0,1 miljoen). Op basis van positieve business case en liquiditeitsprognose is de inbaarheid van deze uitgestelde lening vastgesteld. Op basis hiervan is geen afwaardering noodzakelijk. De aandelen JGZ zijn verkocht aan de VIVA! Zorggroep.

3. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's

De specificatie is als volgt:

	31-dec-16	31-dec-15
	€	€
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten	818.734	658.563
Af: ontvangen voorschotten	0	0
Af: voorziening onderhanden werk	0	0
Totaal onderhanden werk	818.734	658.563

5.1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

4. Vorderingen uit hoofde van bekostiging

Vordering uit hoofde van WLZ	2015	2016	totaal
			€
Saldo per 1 januari	1.987.675		1.987.675
Financieringsverschil boekjaar		257.780	257.780
Correcties voorgaande jaren	-1.704.302	0	-1.704.302
Betalingen/ontvangsten	0	0	0
Subtotaal mutatie boekjaar	-1.704.302	257.780	-1.446.522
Saldo per 31 december WLZ	283.373	257.780	541.153
Per 31-12-2016			
Erkenning 300-729	c	a	
Erkenning 300-730	c	a	

a= interne berekening

b= overeenstemming met zorgverzekeraars

c= definitieve vaststelling NZa

Specificatie financieringsverschil in het boekjaar

	2016	2015
	€	€
Wettelijk budget aanvaardbare kosten	89.572.263	88.431.938
Af: ontvangen voorschotten	89.314.483	86.444.263
Af: overige ontvangsten	0	0
Te verwachten correcties	0	0
Totaal financieringsverschil	257.780	1.987.675

Toelichting:

Het wettelijk budget aanvaardbare kosten is het wettelijk budget boekjaar (zonder correcties voorgaande jaren) verhoogd met het budget inzake kassiersfunctie.

5. Vorderingen en overlopende activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-16	31-dec-15
	€	€
Vorderingen op debiteuren	3.455.540	3.585.132
Vorderingen op groepsmaatschappijen	0	111.000
Overige vorderingen	8.384.144	5.085.293
Vooruitbetaalde bedragen	1.283.327	1.231.818
Totaal vorderingen en overlopende activa	13.123.011	10.013.243

Toelichting:

De Voorziening debiteuren bedraagt € 9.430,- (2015: € 17.600,-). Dit bedrag is op de vordering op debiteuren in mindering gebracht.

De Overige vorderingen bestaan uit nog te ontvangen bedragen vanuit de subsidies en uit posten die in 2017 zijn gefactureerd. In de post Vooruitbetaalde bedragen is een bedrag van € 1.055.168,- opgenomen dat betrekking heeft op de vooruitbetaalde huur van de parkeergarage die loopt tot maart 2041. Jaarlijks zal € 45.547,- worden geboekt t.l.v. het resultaat.

De toename van de Overige vorderingen wordt met name veroorzaakt doordat er na balansdatum veel is gefactureerd met betrekking tot 2016. De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

6. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-16	31-dec-15
	€	€
Bankrekeningen	19.028.693	13.282.677
Kassen	3.564	30.467
Totaal liquide middelen	19.032.257	13.313.144

Toelichting:

De liquide middelen zijn zonder boeterente voor het gehele bedrag terstond opeisbaar.

Er zijn bankgaranties afgegeven voor een bedrag van € 401.834,-.

5.1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

7. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Kapitaal	661.207	661.207
Bestemmingsfondsen	31.394.510	30.857.710
Algemene reserve	-572.774	-1.918.994
Totaal eigen vermogen	<u>31.482.943</u>	<u>29.599.923</u>

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u>	<u>Resultaat-</u>	<u>Overige</u>	<u>Saldo per</u>
	<u>1-jan-16</u>	<u>bestemming</u>	<u>mutaties</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€	€	€
Kapitaal	661.207	0	0	661.207
Bestemmingsfonds	30.857.710	536.800	0	31.394.510
Algemene reserves	-1.918.994	1.346.220	0	-572.774
Totaal Eigen Vermogen	<u>29.599.923</u>	<u>1.883.020</u>	<u>0</u>	<u>31.482.943</u>

Toelichting:

De negatieve algemene reserves komen voort uit de fusie met Zorgbalans Onroerend per 1-1-2013.

5.1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

Specificatie aansluiting geconsolideerd - enkelvoudig vermogen 31 december 2016
en resultaat over 2016

De specificatie is als volgt :

	<u>Eigen vermogen</u>	<u>Resultaat</u>
	€	€
Enkelvoudig eigen vermogen en resultaat:	31.482.943	1.883.020
Totaal geconsolideerd eigen vermogen en resultaat	<u>31.482.943</u>	<u>1.883.020</u>

5.1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

8. Voorzieningen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-1-2016	Dotatie	Onttrekking	Vrijgevallen	Saldo per 31-12-2016
	€	€	€	€	€
Voorziening reorganisatie	478.520	4.175.318	1.174.760	0	3.479.078
Voorziening reïntegratie	0	1.040.700	953.700	0	87.000
Voorziening jubileakosten	1.719.048	364.696	98.350	0	1.985.394
Voorziening groot onderhoud	442.406	0	0	442.406	0
Totaal voorzieningen	2.639.974	5.580.714	2.226.810	442.406	5.551.472

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-12-2016 €
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	1.886.124
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	1.489.046

Toelichting per categorie voorziening:

De voorziening reorganisatie ziet op kosten van boventaligheid als gevolg van met name Ondersteunen 2.0. Via Ondersteunen 2.0 reorganiseren wij de centrale ondersteuning van Zorgbalans zodat deze optimaal aansluit bij wat de kleine zelforganiserende teams in het primair proces nodig hebben om hun dagelijkse werk goed te kunnen doen. Tegelijkertijd halveren we de omvang en kosten van de centrale ondersteuning t.o.v. de stand Begroting 2016, zodat de binnen Zorgbalans beschikbare middelen voor een zo groot mogelijk deel beschikbaar zijn voor het primair proces en de zorg voor onze cliënten. De voorziening re-integratie wordt aangewend voor intensieve re-integratie trajecten. Dit betreft uitgaven die binnen 1 jaar worden gedaan, daarom worden zij niet meer opgenomen in de voorzieningen maar in de kortlopende schulden. De voorziening jubilea is bedoeld om toekomstige kosten inzake jubilea van personeel te kunnen betalen. Het toekomstig periodiek groot onderhoud kent geen pieken in de jaren. Om die reden is in 2016 de voorziening groot onderhoud vrijgevallen ten gunste van het resultaat.

9. Langlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-16 €	31-dec-15 €
Schulden aan kredietinstellingen	13.668.481	14.848.347
Totaal langlopende schulden	13.668.481	14.848.347
<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	2016 €	2015 €
Stand per 1 januari	16.028.217	12.470.242
Bij: nieuwe leningen	0	5.000.000
Af: aflossingen	1.179.868	1.442.025
Stand per 31 december	14.848.349	16.028.217
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	1.179.867	1.179.869
Subtotaal langlopende schulden per 31 december	13.668.482	14.848.348
Contante waarde lease verplichtingen	26.854.699	27.152.346
Totaal langlopende schulden per 31 december	40.523.177	42.000.694

5.1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-16
Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	1.179.867
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	13.668.482
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	9.992.929

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden. De aflossingsverplichtingen zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

Toelichting langlopende schulden:

De gestelde zekerheden aan de ABN AMRO bank betreffen een hypotheek eerste rang op locaties Weeligenberg, Zuiderhout en De Houttuinen alsmede eerste pandrecht op bedrijfsinventaris, huurpenningen en vorderingen. De gestelde zekerheden per lening staan in het overzicht van de leningen vermeld.

Financial lease

De boekwaarde van de resterende huurpanden bedraagt € 20.875.933. De minimale leasebetalingen en de contante waarde daarvan per periode zijn als volgt te specificeren:

Locatie 1	9.385.702
Locatie 2	11.490.231
Totaal	20.875.933

Het totaal van de naar verwachting toekomstige lease betalingen met betrekking tot niet tussentijds opzegbare leases op balansdatum bedraagt € 26.854.699.

Deze lease-overeenkomsten betreffen overeenkomsten waarbij het eigendom van het lease-object aan het einde van de leaseperiode niet overgaat op Zorgbalans. Er is geen sprake van voorwaardelijke lease-betalingen. Tevens zijn er geen restricties voortvloeiende uit deze lease-overeenkomsten.

5.1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

10. Kortlopende schulden en overlopende passiva

De specificatie is als volgt:

	31-dec-16	31-dec-15
	€	€
Crediteuren	3.840.015	3.050.273
Nog te ontvangen facturen	1.039.170	886.903
Aflossingsverplichtingen langlopende leningen	1.179.867	1.179.869
Aflossing leaseverplichtingen	297.647	281.862
Schulden aan groepsmaatschappijen	231.977	168.364
Belastingen en sociale premies	3.715.806	3.424.917
Schulden terzake pensioenen	1.844.007	1.768.479
Nog te betalen salarissen	937.671	924.367
Vakantiegeld	2.834.651	2.857.022
Vakantiedagen	2.813.989	2.564.894
Overige schulden	7.124.166	3.775.831
Totaal kortlopende schulden en overlopende passiva	<u>25.858.966</u>	<u>20.882.781</u>

Toelichting:

De kortlopende schulden en de overlopende passiva hebben een looptijd korter dan 1 jaar. De stijging bij Overige schulden wordt veroorzaakt door verplichtingen in 2017 met betrekking tot de uitbetaling van de ORT en Reorganisatiekosten. In verband met het bereikte cao-akkoord in 2016 is een reservering voor de nabetaling ORT over de jaren 2012-2016 getroffen.

11. Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Huur van panden

De jaarlijkse verplichting inzake de huurlasten bedraagt circa € 9 miljoen.

De resterende termijnen van de huurverplichtingen variëren van 1 jaar tot en met onbepaalde tijd.

Renterisico

Om een deel van haar renterisico's te beheersen maakt Zorgbalans gebruik van een renteswap. Dit instrument wordt gebruikt om het renterisico op een langlopende lening met een variabele rente af te dekken. De marktwaarde van het financiële instrument is bepaald aan de hand van de waarde in het economisch verkeer. Het betreft het bedrag dat Zorgbalans zou ontvangen of betalen om het contract ultimo boekjaar te beëindigen. De marktwaarde van de swap ultimo 2016 bedraagt € 486.034 negatief.

Martha Flora

Tot zekerheid voor de nakoming van de verplichtingen van Martha Flora Haarlem BV aan haar verhuurder stelt Zorgbalans als aandeelhouder van Martha Flora BV zich hoofdelijk garant voor de nakoming van de verplichtingen van Martha Flora BV uit de huurovereenkomst, ter grootte van een bedrag van maximaal 9 (negen) maanden geïndexeerde huur (zijnde € 386.250,- prijspeil 1-1-2016).

5.1.14 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA/FINANCIËLE VASTE ACTIVA

5.1.14.1 WTZI-vergunningsplichtige vaste activa

	Grond	Terrein-voorzieningen	Gebouwen	Semi perm. gebouwen	Ver- bouwingen	Installaties	Bouwrente Stg. Kst.	VKP en Zorginfra	Onderhanden Projecten	Subtotaal vergunning
	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2016										
- aanschafwaarde	4.183.289	334.117	15.653.911	0	14.369.927	3.587.761	3.116.620	2.196.106	0	43.441.731
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	0	208.637	9.221.908	0	7.256.204	2.066.480	2.074.764	1.497.986	0	22.325.979
Boekwaarde per 1 januari 2016	4.183.289	125.480	6.432.003	0	7.113.723	1.521.281	1.041.856	698.120	0	21.115.752
Mutaties in het boekjaar										
- investeringen	0	0	0	0	0	0	0	0	368.819	368.819
- herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	0	16.704	397.422	0	666.628	180.717	102.636	396.422	0	1.760.529
- extra afschrijvingen Nza-goedgekeurd	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- afboeking geheel afgeschreven activa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0	0	71.764	0	71.764
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0	0	71.764	0	71.764
- desinvesteringen										
- aanschafwaarde	107.327	0	1.027.856	0	1.548.292	0	0	0	0	2.683.475
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	0	0	1.027.856	0	1.548.292	0	0	0	0	2.576.148
per saldo	107.327	0	0	0	0	0	0	0	0	107.327
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	-107.327	-16.704	-397.422	0	-666.628	-180.717	-102.636	-396.422	368.819	-1.499.037
Stand per 31 december 2016										
- aanschafwaarde	4.075.962	334.117	14.626.055	0	12.821.635	3.587.761	3.116.620	2.124.342	368.819	41.055.311
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	0	225.341	8.591.474	0	6.374.540	2.247.197	2.177.400	1.822.644	0	21.438.596
Boekwaarde per 31 december 2016	4.075.962	108.776	6.034.581	0	6.447.095	1.340.564	939.220	301.698	368.819	19.616.715
Afschrijvingspercentage	0,0%	5,0%	2,0% - 3,5%	10,0%	5,0%	5,0%	5,0%	5,0%	0,0%	5,0% 20,0%

5.1.14 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA/FINANCIËLE VASTE ACTIVA

5.1.14.2 WZi-meldingsplichtige vaste activa

	Trekkings rechten	Onderhanden Projecten	Subtotaal	Instand- houding	Onderhanden Projecten	Subtotaal	Subtotaal meldings- plichtige act.
	€	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2016							
- aanschatwaarde	1.484.471	0	1.484.471	14.164.572	0	14.164.572	15.649.043
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	983.137	0	983.137	6.310.195	0	6.310.195	7.293.332
Boekwaarde per 1 januari 2016	501.334	0	501.334	7.854.377	0	7.854.377	8.355.711
Mutaties in het boekjaar							
- investeringen	0	0	0	2.076.626	0	2.076.626	2.076.626
- herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	74.222	0	74.222	1.911.994	0	1.911.994	1.986.216
- afboeking geheel afgeschreven activa	0	0	0	0	0	0	0
- aanschatwaarde	0	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0	0
- desinvesteringen:							
aanschatwaarde	0	0	0	690.852	0	690.852	690.852
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	690.852	0	690.852	690.852
per saldo	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	-74.222	0	-74.222	164.632	0	164.632	90.410
Stand per 31 december 2016							
- aanschatwaarde	1.484.471	0	1.484.471	15.550.346	0	15.550.346	17.034.817
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	1.057.359	0	1.057.359	7.531.337	0	7.531.337	8.588.696
Boekwaarde per 31 december 2016	427.112	0	427.112	8.019.009	0	8.019.009	8.446.121
Afschrijvingspercentage	5,0%- 10,0%	0,0%		10,0%	0,0%		

5.1.14 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA/FINANCIËLE VASTE ACTIVA

5.1.14.3 WMG-gefinancierde vaste activa

	Inventaris	Vervoer- middelen	Automati- sering	Subtotaal WMG	Totaal par. 5.1.14.1 t/m 5.1.14.3	Subtotaal Niet Wtzi	Grand totaal
	€	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2016							
- aanschafwaarde	9.287.868	342.201	2.365.780	11.995.849	71.086.623	4.972.972	76.060.385
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	4.672.176	160.905	1.067.558	5.900.639	35.519.950	3.168.261	38.688.211
Boekwaarde per 1 januari 2016	4.615.692	181.296	1.298.222	6.095.210	35.566.673	1.804.711	37.371.184
Mutaties in het boekjaar							
- investeringen	764.663	0	2.672.908	3.437.571	5.883.016	0	5.883.016
- herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	1.007.598	50.134	636.551	1.694.283	5.441.028	219.420	5.660.448
- <i>afboeking geheel afgeschreven activa</i>							
- aanschafwaarde	49.022	0	0	49.022	120.786	0	0
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	49.022	0	0	49.022	120.786	0	120.786
- <i>desinvesteringen</i>							
- aanschafwaarde	0	0	0	0	3.374.327	566.233	3.940.560
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	3.267.000	350.834	3.617.834
per saldo	0	0	0	0	107.327	215.399	322.726
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	-242.935	-50.134	2.036.357	1.743.288	334.661	-434.819	-100.158
Stand per 31 december 2016							
- aanschafwaarde	10.003.509	342.201	5.038.688	15.384.398	73.474.526	4.406.739	77.881.265
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	5.630.752	211.039	1.704.109	7.545.900	37.573.192	3.036.847	40.610.032
Boekwaarde per 31 december 2016	4.372.757	131.162	3.334.579	7.838.498	35.901.334	1.369.892	37.271.233
Afschrijvingspercentage	10%-33,3%	20,0%	20,0%				

5.1.15.1 SPECIFICATIE ULTIMO BOEKJAAR ONDERHANDEN PROJECTEN (enkelvoudig)

Num- mer	Projectgegevens				Investerings				Goedkeuringen				Jaar van ople- vering
	Briefnummer	Datum	Omschrijving	WTZI-type	t/m 2015 €	2016 €	t/m 2016		Nominaal bedrag WTZI €	Indexering WTZI €	Aangepaste goedkeuring €	Jaar van ople- vering	
							gereed €	onder- handen €					
1.	B0421/U0075	17-01-05	Binnenhaven	vergunning	0	0	0	0	6.279.504	270.686	6.550.372	2019	
2.		01-06-16	Park Vogelenzang Bennebroek		0	368.819	0	368.619	0	0	0	2018	
Totaal					0	368.819	0	368.619	6.279.504	270.686	6.550.372		

BIJLAGE

5.1.16 OVERZICHT LANGLOPENDE SCHULDEN ULTIMO 2016

Leninggever	Datum	Hoofdsom	Totale loop-tijd	Soort lening	Werkelijke-rente	Restschuld 31 december 2015	Nieuwe leningen in 2016	Aflossing in 2016	Restschuld 31 december 2016	Rest-schuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2016	Aflossingswijze	Aflossing 2017	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€	€	€	€			€	
ABN-AMRO	06-02-98	4.991.582	20	hypothecaire	4,65	561.553	0	249.579	311.974	0	2	lineair	249.579	Neg. Hyp. Clausule
ABN-AMRO	30-03-01	8.349.556	25	hypothecaire	2,97	5.509.800	0	202.840	5.306.960	4.400.759	10	lineair	202.839	Neg. Hyp. Clausule
ABN-AMRO	22-12-11	6.700.000	10	hypothecaire	4,09	5.123.530	0	394.117	4.729.413	2.758.828	5	lineair	394.117	Pos./neg. hyp. Clausule
ABN/AMRO	01-05-15	5.000.000	10	hypothecaire	2,75	4.833.334	0	333.332	4.500.002	2.833.342	9	lineair	333.332	Pos./neg. hyp. Clausule
Totaal		25.041.138				16.028.217	-	1.179.868	14.848.348	9.992.929			1.179.867	

Binnen de Stichting

Stg. Zorgbalans v/h SOV	01-01-95	599.297	38	onderhandse	10,25	145.916	0	3.706	142.210	117.121	16	annuïteit	4.087	Geen zekerheid gesteld
-------------------------	----------	---------	----	-------------	-------	---------	---	-------	---------	---------	----	-----------	-------	------------------------

5.1.17 Toelichting op de enkelvoudige resultatenrekening over 2016

11. Toelichting opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Opbrengsten zorgverzekeringswet	34.912.276	31.912.404
Wettelijk budget WLZ	89.386.846	88.612.477
Opbrengsten WMO	3.103.117	3.352.591
Overige zorgprestaties	675.278	884.226
Totaal	<u>128.077.517</u>	<u>124.761.698</u>

12. Subsidies (exclusief WMO en Jeugdzorg)

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS	487.675	552.618
Subsidies vanwege Provincies en gemeenten	5.385.241	4.136.662
Totaal	<u>5.872.916</u>	<u>4.689.280</u>

13. Toelichting overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Overige dienstverlening	2.129.189	2.003.259
Overige opbrengsten	4.227.805	1.874.413
Totaal	<u>6.356.994</u>	<u>3.877.672</u>

Toelichting:

De toename van de Overige opbrengsten wordt met name veroorzaakt door de verkoop van onroerend goed.

5.1.17 Toelichting op de enkelvoudige resultatenrekening over 2016

LASTEN

15. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Lonen en salarissen	68.243.498	68.763.377
Sociale lasten	11.384.447	11.203.588
Pensioenpremies	5.619.218	5.634.015
Andere personeelskosten	<u>8.339.472</u>	<u>4.404.777</u>
Subtotaal	93.586.635	90.005.757
Personeel niet in loondienst	5.409.665	6.133.882
Totaal personeelskosten	<u><u>98.996.300</u></u>	<u><u>96.139.639</u></u>
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u>1.696</u>	<u>1.719</u>

Toelichting:

Het gemiddeld aantal fte is op basis van het personeel in loondienst. In 2015 was dit op basis personeel in loondienst en personeel niet in loondienst. De vergelijkende cijfers zijn aangepast.

De post Andere personeelskosten bestaat hoofdzakelijk uit reserveringen van kosten inzake een reorganisatie en dat verklaart de toename van deze kosten.

16. Afschrijvingen vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Nacalculeerbare afschrijvingen:		
- immateriële vaste activa	0	0
- materiële vaste activa	1.760.529	2.532.038
- financiële vaste activa	0	0
Overige afschrijvingen:		
- immateriële vaste activa	0	0
- materiële vaste activa	3.899.920	3.790.212
- financial lease	629.731	638.983
Totaal afschrijvingen	<u><u>6.290.180</u></u>	<u><u>6.961.232</u></u>

5.1.17 Toelichting op de enkelvoudige resultatenrekening over 2016

17. Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Bijzondere waardeverminderingen van:		
- materiële vaste activa	0	306.830
Totaal	<u>0</u>	<u>306.830</u>

Toelichting:

De bijzondere waardevermindering in 2015 had betrekking op activa waarbij op bepaalde onderdelen geen opbrengsten meer gegenereerd werden. De vastgoedanalyse in 2016 heeft geen aanleiding gegeven tot een aanpassing van de vastgoedwaardering.

18. Overige bedrijfskosten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	7.435.826	7.373.412
Algemene kosten	10.225.276	6.529.885
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	4.100.652	3.927.287
Onderhoud- en energiekosten		
- Onderhoud	1.629.702	1.377.975
- Energie gas	822.115	715.407
- Energie stroom	539.341	511.111
- Energie transport en overig	548.349	582.588
Subtotaal	<u>3.539.507</u>	<u>3.187.081</u>
Huur en leasing	6.776.961	7.117.775
Dotaties voorzieningen	0	0
Totaal overige bedrijfskosten	<u>32.078.222</u>	<u>28.135.440</u>

Toelichting:

In 2016 heeft Zorgbalans veel aangeschaft in hardware en software. Deze kosten zijn verantwoord onder de post Algemene kosten. Tevens is de correctie inzake de ORT van voorgaande jaren geregistreerd onder de post Algemene kosten.

19. Financiële baten en lasten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Rentebaten	8.153	41.049
Resultaat deelnemingen	1.014.920	1.306.918
Waardeveranderingen financiële vaste activa en effecten	0	0
Overige opbrengsten financiële vaste activa en effecten	0	0
Subtotaal financiële baten	<u>1.023.073</u>	<u>1.347.967</u>
Rentelasten leningen en schulden aan kredietinstellingen	-539.938	-617.485
Rentelasten financial lease	-1.536.316	-1.551.263
Waardeveranderingen financiële vaste activa en effecten	-6.525	-6.525
Overige financiële lasten	0	0
Subtotaal financiële lasten	<u>-2.082.779</u>	<u>-2.175.273</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u>-1.059.706</u>	<u>-827.306</u>

Toelichting:

De verkoop van de aandelen JGZ heeft geleid tot een afname van het resultaat deelnemingen.

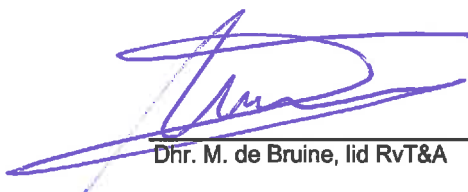
5.1.18 ONDERTEKENING DOOR BESTUURDERS EN TOEZICHTHOUDERS

Mw. Drs. A.M.C.G. Schouten, voorzitter RvB

Mw. E.M. Ott, voorzitter RvT&A

Dhr. M. de Bruine, lid RvT&A

*Afwerig met bericht
van kennisgeving*

Dhr A. Koster, lid RvT&A

Mw. A.E.M. Coppens arts Msc, lid RvT&A

Dhr. A.S.L. van Veen, lid RvT&A

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2.1 Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De raad van bestuur van Stichting Zorgbalans heeft de jaarrekening 2016 vastgesteld op 30 mei 2017.

De raad van toezicht & advies van de Stichting Zorgbalans heeft de jaarrekening 2016 goedgekeurd op 30 mei 2017.

5.2.2 Statutaire regeling resultaatbestemming

In de statuten is bepaald, conform artikel 20, dat het behaalde resultaat ter vrije beschikking staat van het bestemmingsfonds en de algemene reserve.

5.2.3 Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in de resultatenrekening.

5.2.4 Gebeurtenissen na balansdatum

Geen.

5.2.5 Controleverklaring

De controleverklaring is opgenomen op de volgende pagina.

Controleverklaring

